

03 / 2013

Vážení klienti,

rádi bychom Vás upozornili na novelu zákona o zaměstnanosti, která zpřísnila pravidla pro plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále jen „OZP“). Tato povinnost se týká zaměstnavatelů, kteří mají více než 25 zaměstnanců a od r. 2013 patří správa tohoto odvodu finančním úřadům.

PLNĚNÍ POVINNÉHO PODÍLU ZAMĚSTNÁVÁNÍ OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Dle zákona o zaměstnanosti má **zaměstnavatel s více než 25 zaměstnanci** povinnost zaměstnávat určitý podíl OZP. Povinnost plnění povinného podílu zaměstnávání OZP si zaměstnavatelé mohou splnit prostřednictvím následujících tří možností, popřípadě jejich kombinací.

1. Zaměstnání OZP v počtu, který odpovídá povinnému podílu 4% na celkovém počtu zaměstnanců zaměstnavatele;
2. Odebírání výrobků a služeb, popřípadě zadávání zakázek tzv. kvalifikovaným zaměstnavatelům (zaměstnavatelé s více jak 50% OZP) nebo přímo osobám samostatně výdělečně činným, jež jsou současně OZP;
3. Odvod do státního rozpočtu, který pro rok 2012 odpovídá částce 59 315 Kč za každou OZP, kterou by měl zaměstnavatel zaměstnávat.

Body 2 a 3 se považují za tzv. náhradní plnění.

Změna a rizika

Pokud se zaměstnavatel rozhodne využít varianty náhradního plnění ve formě odběru zboží a služeb od kvalifikovaných zaměstnavatelů, je potřeba věnovat pozornost několika možným rizikům.

Nová právní úprava považuje za kvalifikované dodavatele, prostřednictvím kterých je možno využít náhradní plnění pouze ty dodavatele, jež odběrateli **poskytují „své“ výrobky a služby**.

Dle Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) bylo cílem změn zejména omezit možnost zneužívání institutu náhradního plnění prostřednictvím přefakturace částek přes kvalifikované dodavatele.

K problematice náhradního plnění se dále vyjadřuje MPSV na svém portálu. Dle jejich stanoviska se o náhradní plnění nejedná v případě, že kvalifikovaný dodavatel sice vystaví prodejní doklad, ale zboží zaměstnavateli plyne přímo od jiného dodavatele a kvalifikovaný dodavatel pouze přefakturuje částku za toto plnění s minimální marží. Současně však lze z dalších odborných vyjádření i stanovisek MPSV dovodit, že pokud dojde k aktivnímu zapojení kvalifikovaného dodavatele do transakce např. objednání, zajištění dopravy, balení, kompletace, atd. měly by být výrobky a služby považovány za „své“ a uplatnitelné v rámci náhradního plnění.

V této souvislosti upozorňujeme, že v žádném právním předpisu není stanovena sankce pro dodavatele, jehož zboží a služby v konečném důsledku není možné považovat za náhradní plnění. Plnou zodpovědnost za správné uplatnění náhradního plnění nese výhradně konkrétní zaměstnavatel. Pokud zaměstnavatel uplatní náhradní plnění, ačkoliv nebyly splněny všechny podmínky, hrozí mu několik druhů sankcí, a to zejména:

- pokuta za nesplnění povinnosti zaměstnávat povinný podíl OZP až do výše 1 000 000 Kč,
- penále ve výši 20% z doměřené částky,
- úrok z prodlení ve výši přibližně 15% p.a. z dlužné částky počítaný od okamžiku splatnosti odvodu,
- v extrémním případě i trestně-právní odpovědnost za úmyslný trestní čin při škodě nad 50 000 Kč včetně možných dopadů v oblasti trestní odpovědnosti právnické osoby.

Doporučení

Doporučujeme provést revizi smluv o náhradním plnění a opatřit si prohlášení kvalifikovaného dodavatele o plnění všech podmínek pro využití náhradního plnění.